

ΑΘΗΝΑΙ, Νοέμβριος 1973

ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ — ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ — ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ

Ίδρυκτήρια: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ»

Περίοδος Α': Άριθ. φύλλου 1-18, 1965-1966 (Εφημερίς «ΣΑΜΑΡΙΝΑ»)

Περίοδος Β' — Έτος 4ον — Άριθ. φύλλου 43

Προσωρινά Γραφεία: Ίωάννου Γενναδίου 6 — Τ. 140

ΤΟ ΙΑΤΡΕΙΟΝ, ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ ΚΑΙ Ο ΕΡΑΝΟΣ

Για την προσφορά των Συνοεσμων Σαμαριναίων στο βαρυ εργο της Κοινοτικής οχευκα με την ανοικοδομηση και ανασυγκρότηση ης Σαμαρινας, στην εικοσαετία που περασε, θα ασχοληθουμε προσεχως, γιατί φαίνεται πως υπάρχουν ακόμα Σαμαριναίοι που δεν γνωρίζουν ή δεν έχουν κατανοήσει την πολύτιμη συνδρομή των Συνδέσμων και επομένως το πόσον απαραίτητη ήταν ή ίδρυσή των.

Σήμερα θα αναλύσουμε την σημασία της ίδρύσεως του Ίατρείου και του Μουσείου στη Σαμαρίνα.

Είναι γνωστό πόσο υποφέρει ή Σαμαρίνα από την μη ύπαρξη μονίμου γιατρού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Έκατοντάδες οικογένειες δεν άνεραίνουν στην Σαμαρίνα, ακριβώς γιατί δεν υπάρχει γιατρός. Άλλα και όσες πηγαίνουν, ζούν με ανασφάλεια, έφ' όσον δεν έχουν τον φύλακα (γιατρό) της υγείας των.

Τό θέμα του γιατρού άπασχόλησε από πολλά χρόνια την Κοινότητα και τους Συνδέσμους. Τελικά, σε μία από τις πανσαμαρινιώτικες συσκέψεις, πάρθηκε ή απόφαση να ίδρυθη Ίατρείο στη Σαμαρίνα για να μπορούμε να προσλάβωμε εύκολα γιατρό. Την απόφαση αυτή την έπεκρίτησαν όλοι οι Σαμαριναίοι και έχουν κατά καιρούς δηλώσει, ότι είναι πρόθυμοι να προσφέρουν για ένα τέτοιο ιερό έργο.

Παράλληλα διαπιστώθηκε ότι ή Σαμαρίνα έχει και άνεκτήμητο θησαυρό σε έργα εκκλησιαστικά (άγιογραφίες κλπ.), λαϊκής και ιστορικής τέχνης, πολλά των οποίων έχουν χαθή. Εύτυχως βρέθηκαν μερικοί, άξιοι καθ' όλα Σαμαριναίοι, οι όποιοι συγκέντρωσαν τα έναπομείναντα άντικείμενα και τα φυλάγουν κλειδωμένα στο Γυναικωνίτη της εκκλησίας Κοιμήσεως της Θεοτόκου (Μεγάλη Παναγία). Κατανοήθηκε από όλους μας ότι ή θέση αυτών των άντικειμένων είναι σ' ένα κατάλληλο κτίριο (Μουσείο) για να είναι έκτεθειμένα στους Σαμαριναίους και ξένους έποκέπτας να τα θαυμάζουν.

Έτσι, μαζί με τό Ίατρείο, έποφασίσθηκε να γίνη και τό Μουσείο. Για να υπάρχει άμεση επίβλεψη αυτών και καλύτερη λειτουργία, θεωρήθηκε σωστό να συστεγασθούν με τα υπό άνέργειιν κοινωτικά γραφεία.

Τα τελευταία δύο χρόνια έγιναν ώρισμένες άνέργειες (με αποτέλεσμα να γίνη Έρανική Έπιτροπή) για συγκέντρωση χρημάτων.

Άναγνωρίζομεν ότι τό έργο της Έρανικής Έπιτροπής είναι βαρύ, αλλά συγκρίνωμε τό χρονικόν διάστημα που πέρασε από την συγκρότησή της (18 μήνες περίπου) με τό χρηματικόν ποσόν που συγκέντρωσε, μπορούμε να πουμε άδιστακτα πως άπέτυχε. Φυσικά δεν σκοπεύομε, ούτε ζητούμε να μάθωμε γιατί μέχρι σήμερα ή Έρανική Έπιτροπή δεν προχώρησε στο έργο της άποδοτικά, αλλά εκείνο που ζητούμε είναι πως πρέπει από δω και πέρα να δραστηριοποιηθή, για να έπιτελέσει ό,τι δεν έκαμε μέχρι σήμερα. Είμαστε σέβαιοι ότι οι Σαμαριναίοι είναι έτοιμοι να προσφέρουν τον όβολό τους, ό φτωχός από τό υστέρημά του και ό πλούσιος από τό περίσσειρά του. Περὶ αυτού μπορούμε να πεισθώμε εάν ρίξωμε μάτια στα όνόματα και τό χρηματικό ποσό, που προσέφεραν μέχρι σήμερα οι Σαμαριναίοι και δημοσιεύθηκαν στην «Ωραία Σαμαρίνα».

Τό τελευταίο πατριωτικό παράδειγμα στον Έρανο, έδειξαν οι Σαμαριναίοι της Καρδίτσας. Η καθ' όλα άξια τοπική Έπιτροπή Έράνου, άποτελουμένη από τους: Νίκαν Χρ. Γιώτσα, Μάνθο Ν. Γιολλάση, Θεόφ. Χρ. Φασούλα και Θωμάν Γιαννάκα, συγκέντρωσε τό ποσόν των 11.000 δρχ. από τους όλιγάριθμους συμπατριώτας της Καρδίτσας. Συγχαίρομε θερμά τόσον την Έπιτροπή για την δραστηριότητα που έπέδειξε, όσον και τους Σαμαριναίους της Καρδίτσας για την γενναιόδωρη προσφορά των. Η πράξη των άς άποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση για όλους μας.

Έμπρός, λοιπόν, άς κινη-

ΒΙΒΛΙΑ

Μεσα στη χρονία που περασε, κυκλοφόρησαν 2 μικρά βιβλία άφιερωμένα τό ένα στην πόλη Έλασσώνα και τό άλλο στο μυθικό βουνό, τόν Όλυμπο, γραμμένα και τα δύο από τόν έκλεκτό λογοτέχνη και δημοσιογράφο κ. Άθ. Άδάμο.

Τό πρώτο έχει τίτλο «Άνέκδοτα Ίστορικά Έγγραφα της πόλεως Έλασσόνος». Τό ενδιαφέρον του Άδάμου για την ιστορία του τόπου τόν όδήγησε σε μίαν ιστορική έρευνα έγγράφων γραμμένων στην Άραβική γλώσσα και όρισμένων άλλων έγγράφων, που διαφυλάσσει τό Ίστορικό Άρχειο του Προξενείου Έλασσόνος.

Η έκθεση των γεγονότων γίνεται με τρόπο τόσο σαφή και έπαγωγικό που άξίζει κάθε έπαινου.

Τό δεύτερο, «Ο Όλυμπος διά μέσου των Αίωνων», είναι διάλεξη τού κ. Άδάμου, που περιγράφει τις γεμάτες μεγαλειό στιγμές του Έθνους μας και τόν ρόλο που έπαιξε ή παρουσία του Όλύμπου. Ο συγγραφέας πραγματεύεται τό θέμα με συντομία. Η βιβλιογραφία του έργου έπαιρεί άναγνώστη στην μελέτη του θέματος και ύπογραμμίζει τη σημασία των όμηρικων άγώνων της Έλληνικής φυλής για την έπιβυσή της.

==

Ένδιαφέρουσα είναι ή γλωσσολογική έρευνα του κ. Άντώνη Δ. Μπουσμπούκη, φιλόλογου, με θέμα: Πρωτοαρχαιοελληνικές λέξεις κοινές στον Όμηρο και Λατινομακεδονική (κουτσοβλάχικη). Με γλωσσολογική έρευνα και έπεξεργασία άναλύει την άποψη του, ότι ή πληθώρα των αρχαιοελληνικών λέξεων στη Λατινομακεδονική με αρχαϊκή μορφή δείχνει ότι μητρική γλώσσα των έκλατινισμένων γλωσσικά Έλλήνων στάθηκαν οι αρχαϊκές δωρικότητες διάλεκτοι της Πινδικής όροσειρας.

Θούν οι Έπιτροπές Έράνου και πιστεύομεν ότι όλοι οι Σαμαριναίοι θα προσφέρουν κατά δύναμιν.

Κάθε καθυστέρησης άποβαίνει σε βάρος του έργου από κάθε πλευρά.

Έπιστολαί προς την «Ωραία Σαμαρίνα»

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Σύνδεσμος των έν Άθήναις Σαμαριναίων

«Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ»

Όδός Γενναδίου 6 — Τ.Τ. 140

Τηλ. 725.322

Άριθ. Πρωτ. 16

Έν Άθήναις τη 15.11.73

Προς τόν κ. Δημ. Ταμπούκαν, Πρόεδρον της Κοινότητας Σαμαρίνης, εις Άγιον Νικόλαον, Καλαμπάκας

Άγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Εύχαρίστως σάς γνωρίζομεν, ότι έλάβομεν άντίγραφον της έπιστολής σας σταλείσης προς τόν Πρόεδρον της Άδελφότητας Σαμαριναίων Άμερικής κ. Σωκράτην Κουτσοτάσιον.

Τό Δ.Σ. του Συνδέσμου Σαμαριναίων Άθηνών, μετά διεξοδικήν συζήτησιν έπὶ της έν λόγω έπιστολής σας, έλαβεν όμοφώνως τας κατωτέρω άποφάσεις:

- 1) Έγκρίνει άνεπιφυλάκτως τό περιεχόμενον της έπιστολής σας.
- 2) Συμφωνεί μαζί σας διά την τοποθεσίαν άνεγέρσεως του Κοινοτικού κτιρίου διά τους λόγους τους όποιους μνημονεύετε εις αυτήν.
- 3) Έπίσης συμφωνεί όπως τό Ίατρείον και τό Μουσείον συστεγασθούν εις τό αυτό κοινοτικόν κτίριον, λόγω πολλών και άπροβλέπτων προκυψάντων, έν τῷ μεταξύ, δυσχερειών.

Κατόπιν των άνωτέρω έκτεθέντων, τό Δ.Σ. του Συνδέσμου μας παρακαλεί Ύμās, όπως προχωρήσετε τό ταχύτερον και προδῆτε εις την έκτέλεσιν των προκαταρκτικών έργων του κτιρίου, ίνα από της προσεχούς άνοιξεως άρχίσαι ή άνέγερσις αυτού.

Μετά πατριωτικών χαιρετισμών

Διά τό Διοικητικόν Συμβούλιον

Ο Πρόεδρος
Ζ. Δ. ΓΙΩΤΣΑΣ

Ο Γεν. Γραμματέας
ΑΠ. ΠΟΥΧΙΑΣ

Θεσσαλονίκη, 27.10.73.

Προς την έφημερίδα «Ωραία Σαμαρίνα, Άθήνας.

Κύριοι,

Έδιόθασα εις την έγκριτον εφημερίδα σας, την έπιστολήν του Προέδρου της Κοινότητας Σαμαρίνης κ. Δημ. Ταμπούκα προς τόν κ. Σωκράτην Κουτσοτάσιον, Πρόεδρον των έν Άμερική Σαμαριναίων.

Διεπίστωσα πως ό κ. Δημ. Ταμπούκας πολύ όρθως έτοποθέτησε τά φλέγοντα ζητήματα της Σαμαρίνης και ότι θα πρέπει οι έν Άμερική Σαμαριναίοι να δώσουν μίαν λύσιν προς αυτήν την κατεύθυνσιν.

Έγώ προσωπικώς, ως μέλος της Έρανικής Έπιτροπής άνεγέρσεως Ίατρείου και Μουσείου Σαμαρίνης, θα ήθελα να προσθέσω ότι μία μόνον λύσις ύπάρχει, όπως έγινε και με τό Ξενοδοχείον.

Να δώσουν οι έν Άμερική Σαμαριναίοι έν λευκῷ έντολήν εις μίαν Έπιτροπήν άποτελουμένην από τόν έκάστοτε Πρόεδρον Συνδέ-

σμου Άθηνών, Θεσσαλονίκης, Λαρίσης, Κατερίνης κλπ., τό όλον πέντε, συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου της Κοινότητας.

Η συσταθσομένη αυτή Έπιτροπή να αναλάβη αυτό τό έργο, τά δε χρήματα να είναι εις την Έθνικήν Τράπεζαν, έπ' όνόματι του έκάστοτε Προέδρου Κοινότητας, ό όποιος, κατόπιν άποφάσεως της Έπιτροπής θα άποσύρη τό αναγκαίον ποσόν.

Μετά τιμής

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΊ ΔΑΝΝΟΥ

Ίατρός — μέλος της Έρανικής Έπιτροπής άνεγέρσεως Ίατρείου — Μουσείου Σαμαρίνης.

Λάρισα, 4.11.73.

Προς την Έρανικήν Έπιτροπήν Άνεγέρσεως Πνευματικού Κέντρου Σαμαρίνας, Άθήνας.

Κύριε Πρόεδρε,

Διά του παρόντος, γνωρίζω υμίν ότι συμφωνώ όπως τό Πνευματικόν Κέντρον Σαμαρίνας άνεγερθή όμοῦ μετά του Κοινοτικού Καταστήματος, ένθα τό παρά την πλατείαν και παραπλεύρως του Μνημείου του Ταγματάρχου Ίωάννου Μπαλντούρη Κοινοτικόν οικόπεδον, διαστάσεων 20Χ10 μέτρων.

Μετά τιμής

ΓΕΩΡΓ. ΤΣΟΥΡΗΣ

Πρόεδρος Συνδέσμου Σαμαριναίων Λαρίσης

ΕΡΓΑ ΣΤΗ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΓΡΕΒΕΝΑ, Όκτώβριος. — Πληροφορούμαι έν Σαμαρίνης ότι έπερατώθη εκεί ή έπισκευή εις τό Άγιον Βήμα της Έκκλησίας του Άγίου Κοσμά. Επίσης έτοποθετήθηκαν τά κάγκελα στις αΐλες των εκκλησιών της Μικρής Παναγίας και του Άγίου Άθανασίου. Μιλτ. Παπαθανασίου

Σύνδεσμος Σαμαριναίων Λαρίσης και Περιχώρων
(Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Μεγάλη χορευτική εκδήλωσης την Κυριακή 2αν Δεκεμβρίου 1973 και ώραν 11ην π.μ. εις τό κινηματοθέατρο «ΔΙΟΝΥΣΙΑ» (Λάρισα).

Συμμετέχει τό Χορευτικόν Συγκρότημα του Πνευματικού Κέντρου Ήπειρωτικών Μελετών.

Χοροί Σαμαρίνας, Ήλείου, Θεσσαλίας, Μακεδονίας κλπ.

Συνοδεύει τό συγκρότημα λαϊκών όργάνων των Άδελφών Χαλκιάδων.

Έκθεσις ένδυμασιών Μακεδονίας και Ήλείου ως και τοπίων.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ 100.000 ΔΡΑΧΜΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΑΜΑΡΙΝΗΣ

Με ιδιαίτεραν χαράν επληροφορήθημεν ότι ο Έξοχ-
τατος Υπουργός κ. Θεόδωρος Σαράντης, δι' επιστολής του
προς τὸν ἱατρὸν κ. Ζήσιν Γιώτσαν, Πρόεδρον τοῦ Συνδέ-
σμου Σαμαριναίων Ἀθηνῶν, προσφέρει 100.000 δραχμὰς
διὰ τὸ Πνευματικὸν Κέντρον Σαμαρίνης.

Ἡ εὐγενὴς αὕτη χειρονομία τοῦ κ. Υπουργοῦ συγ-
κινεῖ ὅλους τοὺς Σαμαριναίους καὶ δηλοῖ τὸ ἀμέριστον ἐν-
διαφέρον του διὰ τὴν πρόδον τοῦ τόπου μας.

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Ἐκ προηγουμένων εἰσφορῶν	Δρχ. 140.410
Ἑρανικὴ Ἐπιτροπὴ Νομοῦ Καρδίτης	» 11.000
Λεωνίδας Στεργίου ἱατρός (Ἀθῆναι)	» 1.000
Νικόλαος Καντάρης (Ἀθῆναι)	» 1.000
Ἑμμανουὴλ Δεσπούλης (Καρδίτσα)	» 300
Σύνολον	» 153.710

Ἱστορίες - φάρσες τῆς Σαμαρίνας

ΤΑ ΚΥΔΩΝΙΑ

Προπολεμικά, ὁ Γιάννης, ὁ Νά-
κας, ὁ Μιχάλης καὶ ἄλλοι πῆγαν
γιὰ πηξάρι δυτικά τοῦ Μοναστη-
ριοῦ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς. Ἐ-
κοψαν ὅσο χρειαζόταν καὶ ἀργὰ
πῆραν τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς
γιὰ τὴ Σαμαρίνα.

Ὁ Γιάννης, ἀγνωστό γιὰ ποῖο
λόγος, εἶπε στὴν παρέα του ὅτι θὰ
πᾶν στὴν Ἀγία Παρασκευὴ καὶ πα-
ρακάλεσε νὰ τὸν περιμένῃ σὲ μιὰ
βρύση πάνω ἀπὸ τὸ δάσος τῆς
Λιανούρας. Οἱ σύντροφοι τοῦ Γιάν-
νη συνεισέφεραν νὰ τὸν περιμέ-
νουν στὴν τοποθεσίαν τὴν ὁποίαν
τοὺς πρότεινε καὶ τὸν ἄφησαν νὰ
πᾶν μὲ τὴ συμφωνία νὰ ἐπιστρέψῃ
ὅσο ἔμπροσθεν γρηγορώτερα. Ὅλα
ἔγιναν καὶ ὁ Γιάννης μὲ βῆμα τα-
χύ πῆγε στὸ Μοναστήρι.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ τὸ Μοναστή-
ρι μας ἦταν μία πραγματικὴ ὁσος
γιὰ κάθε περαστικό. Ἡ ἀνθηρὴ οἰ-
κονομία του, (ἀκίνητη περιουσία,
βοσκοτόπια, μεγάλα κοπάδια αἰγο-
προβάτων), τὰ πάμπολλα ἀφιερώ-
ματα καὶ οἱ χλοεροὶ κῆποι του, ἔ-
διδαν στὸν κάθε ἐπισκέπτη του τὴν
ἐντύπωσιν ὅτι ἐπιγίγει Παραδεί-
σου. Ὁ κάθε διαβάτης, ὁ κάθε
προσκυνητὴς, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν εὐλο-
γία καὶ τὴ χάρι τῆς Ἀγίας Παρα-
σκευῆς, εὐρίσκει ἀνακούφισιν καὶ
μεγάλῃ φιλοξενίᾳ!

Στὴν προκειμένη περίπτωσιν ἡ
καλογρητὴ ἔδωσε στὸ Γιάννη δυὸ
μεγάλα κυδώνια, τὰ ὁποῖα ὁ φίλος
μας πῆρε μὲ μεγάλῃ εὐχαρίστησιν,
τάβαλε στὴν τρουβά του κ' ἔφυγε.
Περπατώντας τὴς ἀνηφοριὰς μὲ
σβελέταδα Ζαρκαδιοῦ βρῆκε τὴν
παρέα του νὰ τὸν περιμένῃ στὸ
καθωρισμένον σημεῖον. Πρὶν προλά-
θουν νὰ τὸν καλωσορίσουν ἐβγα-
λε ἀπ' τὸν τρουβὰ ἕνα κυδώνι καὶ
τὸ μοίρασε στὴν παρέα γιὰ ἀντάλ-
λαγμα στὴ χάρι πού τοῦκαναν.
Κουρασμένοι ὅλοι τοὺς ἀπ' τὴν ἐρ-
γασία καὶ ἀπ' τὴν πορεία, ὅπως
ἦταν, τόχασαν μὲ λαιμαργία καὶ
μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον ρώτησαν νὰ
μάθουν ἀπὸ ποῦ τὸ βρῆκε. Ὁ
Γιάννης προσηγορεύθηκε ὅτι δὲν ἤ-
θελε νὰ τοὺς μαρτυρήσῃ, ἀλλὰ ὕ-
στερα ἀπὸ ἐπίμονες πιέσεις, δέ-
χθηκε νὰ τοὺς πῇ ὅλη τὴν ἀλή-
θειαν. «Νὰ κάτω στὸ ποτάμι στὴν
ἀσπρέχα ἐνὸς μεγάλου βράχου εἶ-
ναι μιὰ κυδωνιά φορτωμένη. Κιν-
δυνεύει νὰ τσακιστῇ ἀπ' τὰ πολ-
λὰ κυδώνια καὶ δὲν κάνει νὰ μεί-
νῃ ἀτρίγητη». Καὶ γιὰ νὰ δώσῃ
περισσότερη ὁρμηγίαν γιὰ περιπέ-
τες στὴν παρέα, τοὺς λέγει:

— Δὲν τὴν εἶδατε ἐσεῖς! Ἀφοῦ
ἀπὸ κεῖ περάσατε, ποῦ τόχατε τὸ
μυαλό. Ἐγὼ τὴν εἶδα, ἔφαγα ὅσα
χωροῦσε ἡ κλιά μ' κ' ἔφερα καὶ
σὲ σᾶς.

Ἀμφιβολίες γιὰ τίς ἀνακοινώ-
σεις τοῦ Γιάννη δὲν πέρασαν, ἦ-
ταν τόσο πειστικὸς καὶ ἀξιοπιστός,
ποῦ οὔτε κατάλαβαν οἱ πανέξυπνοι
πρόγονοί μας πὼς ἔπρεπε στὸ δό-
κανο πού τοὺς ἔστησε ὁ πνευμα-
τώδης φαρσέρ. Μετὰ τὸ διάλογο
ἀπεφάσισαν νὰ πηγαίνουν τὴν ἐπο-
μένη νὰ μαζέψουν ὅλα τὰ κυδώ-
νια.

Πρῶι - πρῶι, δισάκια, τρουβά-
δες καὶ κανα - δυὸ μουλάρια ἦσαν
ἐτοιμα, μόνο ἐμπόδιο στὴν ἐπιχει-
ρησιν «τρυγητὸς κυδωνιάς» ἦταν ἡ
αἰφνίδια ἐξαφάνισις τοῦ Γιάννη.
Ὅλοι ὑποπτεύθηκαν ὅτι αἰγούρα ὁ
Γιάννης μετάνοιωσε καὶ πιθανώτα-
τα νὰ πῆγε μόνος νὰ μαζέψῃ τὸν
καρπὸ καὶ χωρὶς χασομέρειας ἐθα-
λαν πλῆρῃ γιὰ τὴν κυδωνιά.

Ἐφτασαν γρήγορα, ἀλλὰ παρὰ
τὸ σχολαστικὸ χτένισμα τῆς τοπο-
θεσίας, οὔτε τὴν κυδωνιά εὐρί-
σκον οὔτε τὸν Γιάννη. Πολλὰς
σκέψεις πέρασαν ἀπ' τὸ μυαλό
τοὺς καὶ ὅλοι εἶπαν ὅτι μάλλον ἔ-
γινε κακὴ συνεννόησις. Κουράγιο
γιὰ περισσότερες ἐρευνὰς δὲν ὑ-
πῆρχε, γιὰτὶ ἐξελιγώθηκαν ν' ἀνε-
δοκατεβαίνουν τίς ἀπότομες πλα-
γιὰς καὶ χαράδρες τῆς Ἀγίας Πα-
ρασκευῆς καὶ ἀπογοητευμένοι καὶ
ἀπρακτοὶ πῆραν τὸ δρόμο τῆς ἐπι-
στροφῆς!

Στὸ ρέμα τῆς Βάλια Μάρια, ὁ
Γιάννης καὶ μερικοὶ ἄλλοι ἐπιτή-
δειοι, κρατώντας τρουβάδες, πε-
ρίμεναν ἀνυπόμονα τὰ θύματα, τὰ
ὁποῖα λαχανιασμένα ἀνηφορίζαν τὸ
μονοπάτι. Τὴ μονοτονία τῆς ἐπι-
στροφῆς ἦρθε νὰ διαταράξῃ ἀπό-
τομα ἡ δυνατὴ φωνὴ τοῦ Γιάννη:

— «Δὲν τὰ βρήκατε τὰ κυδώνια
ρέ, ἐγὼ ἦρθα νὰ σᾶς ἑξαλαφρώσω».

— Δὲν τὰ βρήκαμε, ἀπὸ τὰ βρή-
καμε; Ψέμματα μᾶς εἶπες καὶ ἄ-
δικα φάγαμε τὸν τόπο ὅλο!

— Ὅχι ρε παιδιά, κάτω στὴ σι-
δερένια γέφυρα δῶθε ἀπ' τὴ Βάλια
Κύρνα μέσα στὴ χαράδρα ἐκεῖ θρί-
σκεται, δὲν καταλάβατε καὶ γι' αὐ-
τὸ τὰ πάθατε.

Τὴν ἐπομένη ἡ παρέα μὲ νέα ἐ-
φόδια ἐπανελάβε τὸ ἐγχείρημα,
ἀλλὰ μάταια. Οὔτε κυδώνια οὔτε
κυδωνιές... Δὲν ὄργησαν ὅμως νὰ
καταλάβουν ὅτι ἔπρεπε θύματα
μὴς πολὺ ὁμορφα σκηνοθετημένης
φάρσας καὶ δὲν τόλμησαν νὰ
βγοῦν στὸ Χάνι οὔτε τὰ θύματα
οὔτε ὁ δρόμος, γιὰτὶ ὁ Μπίκος.
ὁ Τζήκας, ὁ μπάρμπα Γιάννης καὶ
οἱ ἄλλοι ἔβυναν τὰ νύχια τοὺς γιὰ
νέες περιπέτειες.

Ἀφηγήσεις: Σωτ. Ἀπρίλη, Ζή-
ση Γ. Μπουφίκου, Μιλτ. Μπραζιτί-
κου, Ἀριστομ. Ἀβέλλα.

ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΠΡΙΛΗΣ

Κοινωνικά

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ἡ κ. Ρένα, σύζυγος Μιχ. Στεφ.
Μίγκα, ἀπέκτησεν ἀγοράκι.

— Ἡ κ. Καίτη, σύζυγος Γεωργ.
Χρ. Τριποσίτη, ἀπέκτησεν ἀγορά-
κι.

— Ἡ κ. Βασιλική, σύζυγος Ἀθαν.
Κόκρα, ἐκ Λαρίσης, ἀπέκτησεν ἀ-
γοράκι τὴν 28/9/73.

— Ἡ κ. Ὀλγα, σύζυγος Νικ.
Γκαμπέτα, ἐκ Λαρίσης, ἀπέκτησεν
ἀγοράκι.

— Ἡ κ. Σούλα, σύζυγος Δημ.
Νικζα, ἐκ Παραποτάμου Λαρίσης,
ἀπέκτησεν ἀγοράκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἀγίας Τρι-
άδος Κατερίνης, ἡ κ. Νασὺμ, ἀνε-
δέξατο ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας
τὸ χαριτωμένον θυγάτριον τοῦ κ.
Μιχ. Παπακατζί, χαρίσατο εἰς αὐ-
τὸ τὸ ὄνομα Χαϊδούλα.

— Εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἀγίας Ἀ-
ναλήψεως Κατερίνης, ἡ κ. Σουλ-
τάνα Βλαχοῦλη, ἐξ Ἀμερικῆς, ἀ-
νεδέξατο ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβή-
θρας τὸ χαριτωμένον θυγάτριον τοῦ
κ. Δημ. Πόδα, χαρίσατο εἰς αὐτὸ
τὸ ὄνομα Αἰκατερίνη.

— Τὴν 21.10.73, εἰς τὸν ἱερὸν
ναὸν τοῦ Ἀγίου Ἀχιλλεῖου Λαρί-
σης, ὁ κ. Νέλας Μπισιομπούνος ἀ-
νεδέξατο ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβή-
θρας τὸ χαριτωμένο κοριτσάκι τοῦ
Ἰωάννου καὶ τῆς Χάιδως Ἀγορο-
γιάννη, χαρίσατο εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα
Βασιλική.

— Τὴν 21.10.73, εἰς τὸν ἱερὸν
ναὸν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου Ἐλα-
σσόνος, ἡ κ. Ρίτα Ἀστ. Ἀπρίλη,
ἀνεδέξατο ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβή-
θρας τὸ χαριτωμένο κοριτσάκι τοῦ
κ. Γεωργίου καὶ τῆς Ἀσημούλας
Γκαμπέτα, χαρίσατο εἰς αὐτὸ τὸ
ὄνομα Καλλιόπη.

— Τὴν 25.10.73, εἰς τὸν ἱερὸν
ναὸν τοῦ Ἀγίου Χαραλάμους Λα-
ρίσης, ἡ κ. Βασιλική Κων. Τσοῦρη,
ἀνεδέξατο ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβή-
θρας τὸ χαριτωμένο κοριτσάκι τοῦ
κ. Κωνστ. καὶ τῆς Πάτρας Μπετι-
μέας, χαρίσατο εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα
Στυλιανή.

ΓΑΜΟΙ

Τὴν 21/10/73, εἰς τὸν ἱερὸν
ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας Ν. Ἰω-
νίας Βόλου, ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι
τοῦ κ. Χρήστου Σπανοῦ, ἐκ Λαρί-
σης καὶ τῆς δ. Καίτης Κωστάκη.

— Τὴν 11/11/73, εἰς τὸν ἱερὸν
ναὸν τοῦ Ἀγίου Ἀχιλλεῖου Λαρί-
σης, ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ δι-
κηγόρου κ. Τάκη Παγώνη καὶ τῆς
δ. Τασούλας Πισμίκου.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ὁ κ. Νικόλαος Γραβάνης, τιμὴ-
πορος, ἐκ Λαρίσης καὶ ἡ δ. Κούλα
Νικ. Μαλαμά, ἐκ Φαλάνης Λαρίσης,
ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γά-
μου.

— Ὁ κ. Νικ. Γεωργ. Μανδραβέ-
λης, ἐκ Λαρίσης καὶ ἡ δ. Ὀλγα
Κυριάκου Χατζηκρηϊάκου, ἔδωσαν
ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου τὴν
5.8.73.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Τὴν 10/10/73 ἀπεβίωσεν εἰς Κα-
τερίνην ὁ Γεώργιος Ἀσημένιος, ἐ-
τῶν 71.

— Τὴν 7/10/73 ἀπεβίωσεν εἰς
Λάρισαν ὁ Γεώργιος Σαμώλαδος,
ὑπάλληλος Διευθύνσεως Γεωργίας
Νομοῦ Λαρίσης, ἐτῶν 38.

— Ἀπεβίωσεν τὴν 16/10/73 εἰς
Ἐλασσόνα ὁ ἱατρός Γεώργιος Σα-
μαρᾶς.

— Τὴν 9.11.73 ἀπεβίωσεν εἰς Τρί-
καλα ὁ Χρῆστος Ντίνας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τὴν 28/10/73 ἐτελέσθη εἰς τὸν
ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἀγ. Χαραλάμους
Λαρίσης τὸ 40θήμερον μνημόσυ-
νον τῆς Πολυζένης Φερφέλη, τὸ γένος
Δημητρίου Μακρυγιάννη.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
ΙΩΑΝ. Γ. ΑΓΟΡΓΙΑΝΝΗ
Ὁδὸς Κούμα καὶ Ροῦσοβελτ
Τηλ. 20.973 - ΛΑΡΙΣΑ

ΔΗΜ. Γ. ΓΙΩΤΣΑΣ

Δικηγόρος
Ζήνωνος 4α - 7ος ὄροφος
Τηλ. 537.559 - ΑΘΗΝΑΙ

ΘΕΟΔ. ΤΕΝΤΑΣ

Ἱατρός Παθολόγος
Μαυρομυχάλη 93α
Τηλ. 613.629, 934.719
ΑΘΗΝΑΙ

Ἀπὸ τὰ ἔθιμα τῶν χωριῶν τῆς Πίνδου

Η ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ

ὑπὸ τοῦ κ. ΤΑΚΗ ΣΙΟΥΤΖΟΥΚΗ

Μέχρι τὸ δεύτερο παγκόσμιο
πόλεμο, στὰ χωριά μας συνηθί-
ζετο τὸ ἔθιμο τῆς μπουκουβάλας.

Ἡ μπουκουβάλα διακρίνεται σὲ
δύο εἴδη: Σὲ μπουκουβάλα γιὰ τὸ
γαμπρὸ καὶ σὲ μπουκουβάλα γιὰ
τὰ παιδιά. Τὰ εἶδη αὐτὰ διαφέρουν
μεταξὺ τους.

Ἡ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ ΓΙΑ ΤΟ
ΓΑΜΠΡΟ

Ἡ μπουκουβάλα γιὰ τὸ γαμπρὸ
γίνονταν δύο φορές. Μιὰ φορὰ στ'
ἀρραβωνιάσματα (ἰσοῦσιρε), ὅταν
ὁ γαμπρὸς μὲ τὴν μπρατίμια (φριτό-
ταλοι) πρωτοπῆγαινε στὸ σπίτι τῆς
ἀρραβωνιαστικιάς, ὅπου τὸν ἐθα-
λαν καὶ κάθονταν ἐπάνω σὲ μιὰ ἄ-
σπρη βελόντζα διπλωμένη τρεῖς φο-
ρές, πού τὴν ἔστρωναν οἱ μπρα-
τίμιες (σοράτιλε = ἀδελεφές)
στὰ μεντριλίκια (καναπές) καὶ γύ-
ρω - γύρω ἀπ' τὸν γαμπρὸ κά-
θονταν τὰ μπρατίμια.

Ἡ μπουκουβάλα γίνονταν ἀπὸ
καρβέλια ψωμί. Ἐβγαζαν ὅλη τὴν
ψύχα, τὴν ἐτρίβαν στὶς παλάμες
καὶ μετὰ τὴν καθοῦρνιζαν ἀνακα-
τεύοντάς τὴν μὲ εὐλίνο κουτάλι μὲ
φρέσκο βούτυρο λυμένο στὸ τη-
γάνι, ὅπου ἔρριχναν κατὰ διαστή-
ματα καὶ ἀπὸ ὀλίγη ζάχαρι, ὅσο
γιὰ νὰ γλυκάνῃ. Μετὰ, ζεστὴ καὶ
ἀχνιστή, τὴν ἔπαιρνε στὸ πιάτο ἡ
ἀρραβωνιαστικιά καὶ μὲ ἕνα κουτά-
λι (στὰ παλὰ χρόνια μαλαματέ-
νιο) πρόσφερε στὸ γαμπρὸ (τοῦ
τὸ ἔβαζε στὸ στόμα) τὴν πρώτην
κουταλιά καὶ μὲ τὸ ἄλλο χερὶ τῆς
κρατοῦσε, νὰ μὴ πέσουν κάτω ψι-
χουλά, μιὰ ἀσπρη μεταξωτὴ πε-
τσέτα, τὴν ὁποία ὕστερα προσέφε-
ρε στὸ γαμπρὸ νὰ σκουπίσῃ τὰ χει-
λῃ του καὶ τὸ μουστάκι του. Μετὰ
ἡ ἀρραβωνιαστικιά ἀρχίζε ἀπὸ τὰ
δεξιὰ καὶ προσέφερε στὰ μπρατί-
μια μπουκουβάλα πού ἔπαιρναν μόν-
οι τοὺς ἀπὸ τὸ πιάτο ἀπὸ μιὰ κου-
ταλιά καὶ σκουπιζόνταν ἀπὸ μιὰ

Συγχαρητήρια

Ὁ συμπατριώτης μας ἱατρός -
Καρδιολόγος κ. Σωτ. Ἀγορογιάν-
νης διωρίσθη Διευθυντὴς τοῦ Καρ-
διολογικοῦ Ἰατρείου τοῦ Νοσοκο-
μείου Παίδων «ΑΓΛΑΪΑ ΚΥΡΙΑ-
ΚΟΥ». Ἡ ἐφημερίς τὸν συγχαί-
ρει θερμὰ καὶ τοῦ εὐχεται καλὴν
ἐπιτυχίαν.

— Ὁ ἐκ Τσαριτσάνης καταγόμε-
νος ἱατρός - Χειρουργὸς κ. Εὐθ.
Τσοῦφλης ἀνηγορεύθῃ Ὑφηγητὴς
τῆς Χειρουργικῆς τοῦ Πανεπιστη-
μίου Ἀθηνῶν. Ἡ ἐφημερίς μας
τὸν συγχαίρει θερμὰ καὶ τοῦ εὐ-
χεται καὶ εἰς ἀνώτερα.

Ζήσης Κωνσταντίνου

Δικηγόρος
Ζήνωνος 4α - 5ος ὄροφος
Τηλ. 523.576

ΧΡ. ΑΝ. ΚΑΛΜΠΟΚΙΝΗΣ

Ὁδοντίατρος
Βασ. Σοφίας 8
Τηλ. 21.676 - ΛΑΡΙΣΑ

ΝΙΚ. ΑΔ. ΜΙΧΗΣ

Δικηγόρος
Π. Μελά 4α - Τηλ. 54.80
ΛΑΡΙΣΑ

ΤΥΡΙΑ - ΒΟΥΤΥΡΑ

ΝΙΚ. ΚΑΙ ΓΕΩΡΓ. ΣΙΑΦΑΡΙΚΑΣ
Τυριά καὶ βούτυρα εἰς μεγάλῃν
ποικιλίαν καὶ εἰς ἀρίστην ποιότητα
Σατωβριάνδου 20 - ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΠΙΠΛΑ. — Προμηθευ-
θῆτε τὰ παιδικὰ σας ἐπιπλα (κρε-
βάτια, γραφεῖα, βιβλιοθήκες κλπ.)
ἀπὸ τὸ κατάστημα τοῦ συμπατριώ-
του μας κ. ΖΗΣΗ ΠΑΥΛΗ ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ Ἀχαρνῶν 24 καὶ Χέυδεν. Τι-
μαὶ ἀσυναγώνιστοι. Ταχεῖα ἐξυπη-
ρέτησις. Πώλησις χονδρική καὶ
λιανική. Τηλ. 882.1551 - 824.219
ΑΘΗΝΑΙ.

ΜΙΧ. Ν. ΧΕΛΙΔΟΝΗΣ

Δικηγόρος
Ὁδὸς Βασ. Σοφίας 33
Τηλ. 22.830 - ΛΑΡΙΣΑ

ἄλλη πετσέτα, πού κρατοῦσε ἐξ-
δίπλωτη στὸ ἀριστερὸ χερὶ τῆς καὶ
ὅ,τι περίσσευε τὴν ἔβαζε στὸ τρα-
πέζι. Ὑστερα οἱ σοράτιλε, κάθε
μιὰ μὲ τὴ σειρά τοποθετοῦσαν καὶ
ἀπὸ ἕνα πιάτο διαφορετικὰ μεζέ, ὅ-
πως ἀπὸ αὐτὰ τῆς γαμπρῆς μὲ φρέ-
σκο βούτυρο, κεφαλοτύρι καθουρ-
νισμένο στὸ βούτυρο, τῆς γαμπρῆς
μεταξὺ τους.

Ἡ δεύτερη μπουκουβάλα γίνον-
ταν στὸ γαμπρὸ, ὅταν πῆγαιναν
νὰ πάρουν τὴ νύφη γιὰ στεφάνωμα.
Τότε σοράτιλε (μπρατίμιες, φί-
λες τῆς νύφης) καὶ ἄλλες νύφες
τοῦ σπιτιοῦ, ἐτοίμαζαν ἀφθονὴ
μπουκουβάλα καὶ πρόσφεραν ἀπὸ
μιὰ κουταλιά στὸ γαμπρὸ καὶ σὲ
ὅλους τοὺς συμπεθέρους (κου-
στροὶ) πού κάθονταν συνήθως σὲ
ἐξχωριστὸ δωμάτιο (οὐντέου). Ἐ-
κεῖ γίνονταν καὶ διάφορες μικρο-
παρεξηγήσεις (καμώματα) ἀν τῆ-
χαινε νὰ μὴ προσφερθῇ μπουκου-
βάλα σὲ κανένα συμπεθέρο. Ἀπ' ἐ-
ξω ἀπὸ τὸν ὄντα συνήθως τὰ παι-
διὰ συγγενολοῦ τοῦ γαμπροῦ, ἀρχί-
ζαν νὰ ζητοῦν μπουκουβάλα, ὅρ-
μοῦσαν κατ' ἐπάνω στὸ πιάτο, τὴν
ἔρριχναν κάτω καὶ ἀπὸ ἐκεῖ σκουρ-
πισμένη τὴν μαζεύσαν σὺν νάταν
στραγάλια κλπ.

Αὐτὴ εἶναι ἡ μπουκουβάλα τοῦ
γαμπροῦ. Τώρα πᾶσι καὶ τὸ ἔθιμο
αὐτό, σπανίως προσφέρεται μπου-
κουβάλα στὸ γαμπρὸ.

Ἡ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ ΤΩΝ ΠΑΙ-
ΔΙΩΝ

Αὐτὴ γίνονταν ἀπὸ τριμμένην ψί-
χα φέτας ψωμοῦ, πού ἀνακατεύον-
ταν μὲ τουλούμιο τυρὶ καὶ μαζεύ-
ονταν σὲ μιὰ ἄκρη πετσέτας, συ-
νήθως σὲ μαντήλι ἢ ἄλλο πρόχειρο
πανί πού τὸ στριφογύριζαν μὲ τὸ
χερὶ, ὥπου γίνονταν μιὰ σφαῖρα,
ἀπὸ ἕνα λεμόνι. Μετὰ ξετυλίγον-
ταν τὸ πανί καὶ τὴν πρόσφεραν
γιὰ προσφάτ' στὰ μικρὰ παιδιά. Τὴν
ἔκαναν συνήθως τὸ ἀπόγευμα, ὅ-
ταν πεινοῦσαν τὰ παιδιά ἢ ἐκλαι-
γαν ἀπὸ κανένα βάρεμα. Συνηθί-
ζονταν μόνον γιὰ τὰ μικρὰ ὀκτώ -
δώδεκα χρονῶν. Στὰ μεγάλα παι-
διὰ δὲν τοὺς γίνονταν τὸ χατήρι.
Καὶ τοὺς ἔλεγαν οἱ μάνες: Δὲν
ντρέπεσε γαμπρὸς θὰ γίνης; Καὶ
δὲν ἔαναζητοῦσαν. Πολλὰς φορές
τὰ παιδιά ἔκαναν καὶ μόνον τοὺς
μπουκουβάλα. Ἰδίως ὅταν ἐβλε-
παν τὸν γειτονιὰ ἄλλα παιδιά.

Ἡ μπουκουβάλα ἦταν τότε γὰ
τὴν πρόχειρο προσφάτ' (κολατσιὰ)
γιὰ τὰ μικρὰ παιδιά. Κι' αὐτὸ τὸ
ἔθιμο πᾶσι. Δὲν συνηθίζεται πιά.
ΤΑΚΗΣ ΣΙΟΥΤΖΟΥΚΗΣ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ - ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΑΓ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ Κατερίνης. Κ.
Δεβελέγκας δραχ. 50.

ΑΘ